

Anahtar teslimi götürü bedel ile ihale edilen işin sonucu maliyeti artmış olup Bu halde iş artışının %10'dan fazla olması sebebiyle işin sözleşme fiyatlarıyla yaptırılması olanağı bulunmadığından işin tasfiye edilmesi gerekirken tasfiye cihtine gitmemek ve sözleşmeyi feshetmek suretiyle davalı iş sahibi fesihle kusurlu olduğu gibi davacı yükleniciler de verilen süre uzatımı sona ermiş olmasına rağmen işi tamamlamayıp %25 seviyesinde bıraktıkları ve düzenlenen

tutanaklara göre imalâtı da
durdurduklarından
yükleniciler de fesih
kusurludur Tarafların fesih
ortak kusurlu olmaları
halinde teminat mektubunun
irad kaydedilmesi mümkün
olmayacağından iade edilmesi
gerekmektedir Bu durumda
mahkeme tarafların fesih
irade beyanlarını
açıklamaları ve karşı tarafa
ulaşmasıyla hukuki sonuç
doğurduğu ve toplanan
kanıtlara göre taraflar
fesih ortak kusurlu
olduklarından teminat
mektubunun iadesi isteminin

kabulüne teminat mektup
bedeli üzerinden davalının
ücreti vekâlet, harç ve
yargılama giderinden sorumlu
tutulmasına, fesih iradesini
açıklayan tarafı sözleşmeyle
bağlı kalmaya zorlama
sonucunu doğuracak şekilde
feshin iptâline karar
verilemeyeceğinden feshin
geçersizliğinin tesbit ve
iptâli talebinin reddine
feshin haklılığı ile ilgili
ayrıca hüküm kurulmasına yer
olmadığına karar verilmesi
gerekirken yanlış
değerlendirme sonucu yazılı
şekilde hüküm tesisi doğru

olmamış kararın bozulması uygun bulunmuştur

15. Hukuk Dairesi

2018/3153 E. , 2018/4316 K.

.

“İçtihat Metni”

Mahkemesi :Asliye Hukuk Mahkemesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün temyizen tetkiki taraf vekillerince istenmiş ve temyiz dilekçelerinin süresi içinde verildiği anlaşılmış, eksiklik nedeniyle mahalline iade edilen dosya ikmal edilerek gelmiş olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü:

– K A R A R –

Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanmış olup, davalı iş sahibince yapılan haksız feshin iptâli, haklı nedenlere bağlı olarak sözleşmenin feshi ile teminat mektubunun iadesi istemine ilişkindir. Mahkemece davanın kısmen kabulü ile davalı tarafından yapılan feshin geçersiz olduğunun tesbitine, taraflar arasındaki sözleşmenin davacının istemi doğrultusunda feshedilmiş olduğunun tesbitine, haklı fesih talebinin yerinde olmadığına, teminat mektubunun iadesi talebinin reddine dair verilen karar taraf vekillerince temyiz edilmiştir.

1-Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre taraf vekillerinin aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan diğer temyiz itirazları yerinde görülmemiş, reddi gerekmiştir.

2-Davacı yükleniciler ile ... İl Özel İdaresi arasında 12.07.2013 tarihinde imzalanan ... İlçesi ... Köyü İlk Öğretim Okulu 10 Derslik, 2 Lojman İnşaatı ve Eski Okulların Onarımı Yapım İşine ait sözleşme 1.077.000,00 TL anahtar teslimi

götürü bedelli olup, KDV sözleşme bedeline dahil değildir. Nakit bedel karşılığı eser sözleşmelerinde tek taraflı bir irade açıklaması olan fesih (dönme) beyanı bozucu yenilik doğuran bir hak olduğundan karşı tarafa ulaşmasıyla hukuki sonuçlarını doğurur (Yargıtay 15. H.D.'nin 17.03.2010 gün 2010/98 Esas 2010/1538 Karar sayılı ilamı). Bu nedenle nakit bedel karşılığı eser sözleşmesinden dönme için dava açılmasında hukuki yarar bulunmamaktadır (Yargıtay 15. H.D.'nin 26.10.2015 gün 2015/1177 Esas, 2015/5319 Karar sayılı ilamı). Fesih hakkının kullanılması tek taraflı bir irade beyanı olduğundan, taraflardan birinin fesih hakkını kullanması halinde diğer taraf açacağı eda davasında feshin haklı olup olmamasına göre talepte bulunabilir ise de, sözleşmenin ayakta tutulmasını istemesi, mahkemeden bunu talep etmesi ve tarafları feshe rağmen sözleşme ilişkisini devamına zorlayacak şekilde feshin iptâline karar verilmesi mümkün değildir (Yargıtay 15. H.D.'nin 10.05.2016 gün 2015/4091 Esas 2016/2694 Karar sayılı ilamı). Feshin haklı olup olmadığı açılacak eda davasında değerlendirileceğinden sadece feshin haklı ya da haksız olduğunun tesbitini istemekte hukuki yarar yoktur.

Yanlar arasındaki sözleşmenin tarafı olan İl Özel İdaresi ... ilinin büyükşehir olması nedeniyle 6360 sayılı Yasa gereğince kapatılıp ... Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'na devredilmiş ve adı geçen başkanlıkça 05.09.2014 gün 7019 sayılı olur ve davacılara tebliğ edilen 08.09.2014 gün ve 7042 sayılı yazı ile davalı tarafça feshedilmiştir. Davacı da bu dava ile sözleşmeyi fesih iradesini açıklamıştır.

Dosya kapsamı, yapılan yazışmalar ve alınan bilirkişi kurulu raporlarına göre sözleşme 10 derslik, 2 lojman inşaatı ve eski okulların onarımı işi için yapılmış olup, proje değişikliği ile 10 derslik yapımının 18 dersliğe, 2 lojmanın da 4 lojmana çıkarılması sonucu maliyeti artmış olup, 1.466.282,68 TL'ye çıkmıştır. Bu halde iş artışının %10'dan fazla olması sebebiyle işin sözleşme fiyatlarıyla yaptırılması olanağı bulunmadığından Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve Yapım İşleri

Genel Şartnamesi'nin 21. maddesine göre işin tasfiye edilmesi gerekirken, tasfiye cihetine gitmemek ve sözleşmeyi feshetmek suretiyle davalı iş sahibi fesihte kusurlu olduğu gibi, davacı yükleniciler de verilen süre uzatımı 29.06.2014 tarihinde sona ermiş olmasına rağmen işi tamamlamayıp %25 seviyesinde bıraktıkları ve düzenlenen tutanaklara göre imalâtı da durdurdıklarından yükleniciler de fesihte kusurludur. Tarafların fesihte ortak kusurlu olmaları halinde teminat mektubunun irad kaydedilmesi mümkün olmayacağından iade edilmesi gerekmektedir.

Bu durumda mahkemece tarafların fesih irade beyanlarını açıklamaları ve karşı tarafa ulaşmasıyla hukuki sonuç doğurduğu ve toplanan kanıtlara göre taraflar fesihte ortak kusurlu olduklarından teminat mektubunun iadesi isteminin kabulüne, teminat mektup bedeli üzerinden davalının ücreti vekâlet, harç ve yargılama giderinden sorumlu tutulmasına, fesih iradesini açıklayan tarafı sözleşmeyle bağlı kalmaya zorlama sonucunu doğuracak şekilde feshin iptâline karar verilemeyeceğinden feshin geçersizliğinin tesbit ve iptâli talebinin reddine, feshin haklılığı ile ilgili ayrıca hüküm kurulmasına yer olmadığına karar verilmesi gerekirken yanlış değerlendirme sonucu yazılı şekilde hüküm tesisi doğru olmamış, kararın bozulması uygun bulunmuştur.

SONUÇ: Yukarıda 1. bentte açıklanan nedenlerle tarafların diğer temyiz itirazlarının reddine, 2. bent uyarınca kabulü ile hükmün taraflar yararına BOZULMASINA, ödedikleri temyiz peşin harçlarının istek halinde temyiz eden taraflara geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 07.11.2018 gününde oybirliğiyle karar verildi.